अॅग्रोमेट अॅडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु,

कृषी हवामानशास्त्र विभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९ कृषी महाविद्यालय, पुणे ४११ ००५ ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि.२१/०१/२०२५

जिल्हा : जळगाव

हवामान अंदाज :

हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (२१/०१/२०२५ ते २५/०१/२०२५)				
दिनांक	22	23	24	25	26
पाऊस (ममी)	0	0	0	0	0
कमाल तापमान (अं.से.)	31	30	29	30	31
कमान तापमान (अं.से.)	14	14	13	13	13
ढग स्थिती (आकाश)	2	4	1	0	0
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	61	62	60	58	56
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	48	46	39	41	43
वाऱ्याचा वेग (कमी/तास)	3	2	4	6	7
वाऱ्याची दिशा (अंश)	104	117	11	54	61

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृ ष वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार पुणे जिल्ह्यात दिनांक २१ ते २५ जानेवारी, २०२५ दरम्यान हवामान कोरडे व अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, ना शक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक २६ जानेवारी, २०२५ ते ०१ फेब्रुवारी, २०२५ दरम्यान ➢ पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. ➢ कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. ➢ कमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		• जिल्ह्यातील रब्बी हंगामात पेरलेल्या पकाची कोळपणी व खुरपणी करावी व पक तण वरहीत ठेवावे जेणेकरून तणांची अनद्रव्यांसाठीची स्पर्धा रोखण्यास मदत होईल. • कोरडे हवामान व कमान तापमानातील घट लक्षात घेता रब्बी पके, भाजीपाला व फळबागांना स्थानिक परिस्थिती, ज मनीची खोली/ ज मनीचा प्रकार व गरजेनुसार पाणी द्यावे. • उन्हाळी हंगामातील भुईमुग व बाजरीच्या पकासाठी ज मनीची मशागत करुन पेरणी करावी. • शेतकरी बांधवांनी आपल्या पकाचे कीड व रोगासंदर्भात नियमत सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आ र्थक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. • शेतकरी बंधूनी हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमाना करीता मेघदुत मोबाईल अॅपचा वापर करावा. • शेतकरी बंधूनी मेघगर्जना व वजेचा पूर्वानुमाना करीता दा मनी मोबाईल अॅपचा वापर करावा.
हरभरा	घाटे	हरभरा पकास तुषार संचन पद्धतीने योग्य प्रमाणात पाणी द्यावे. त्यामुळे उत्पादनात मोठी वाढ

	भरण्याची अवस्था	होते. हरभरा पकावर घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येताच ५ % निबोंळी अर्काची फवारणी करावी. हरभरा पकावरील घाटे अळीच्या नियंत्रणासाठी इंग्रजी **'T'** आकाराचे प्रति हेक्टरी ५० पक्षीथांबे उभारल्यास कड आटोक्यात ठेवण्यास मदत होते. कडीचे प्रमाण जास्त असल्यास त्याच्या रासायनिक नियंत्रणासाठी इमामेक्टीन बेंझोएट ५ % एस.जी. ४ ग्रम प्रती १० लटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.
गहू	कांडी धरण्याची अवस्था	गहू पकाच्या ज्या महत्त्वा च्या अवस्था आहेत त्यावेळी पकास पाणी देणे फायदेशीर ठरते. गहू पकावरील मावा कडीच्या नियात्र णासाठी मेटारायझीयम अनिसोपली कंवा व्हरटीसेलीयम लेकॅनी १.१५ % डब्लू.पी. ४० ग्रॅम प्रती १० लटर पाण्यातून दोन फवारण्या १५ दिवसांच्या अंतराने कराव्यात.
तुर	पक्वता ते काढणी अवस्था	पक्व पकाची काढणी करावी व सुर क्षत ठिकाणी साठवणूक करावी. तुरीच्या शेंगा वळल्यावर यांत्रिक पद्धतीने काढणी करावी अथवा पीक कापून घ्यावे व खळ्यावर मळणी करावी. साठवणीपूर्वी धान्य ५ ते ६ दिवस उन्हात वाळवून पोत्यात साठवावे. साठवण कोंदट कवा ओलसर जागेत करू नये.
मका	फुलोरा ते दाणे भरण्याची अवस्था	अमेरिकन लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी निंबोळी अर्क ५% कंवा इमामेक्टीन बेंझोएट ५ % एस.जी. ८ ग्रम प्रती लटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी. मात्र फवारणी केलेल्या मक्याचा वापर जनावरांच्या चा-यासाठी तसेच मका कणसांचा वापर खाण्यासाठी करु नये.
करडई	फुलोरा अवस्था	मावा कडीचा प्रादुर्भाव दिसून येताच व्यवस्थापनासाठी मेटारेझीम अनिसोप्ली ५० ग्राम कंवा अॅ सफेट १६ ग्रॅम + फेनवलरेट १० मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी तसेच अल्टरनेरीया बुरशीमुळे होणार्याय करडईच्या पानावरील ठिपके रोगाच्या नियंत्रणासाठी कार्बेनडॅ झम १२% + मॅन्कोझेब ६३% या संयुक्त बुरशीनाशकाची २० ग्रॅम प्रती १० लटर पाण्यातून रोगाची लक्षणे दिसताच फवारणी करावी.
कापूस	वेचणीपश्चात अवस्था	गुलाबी बोंड अळीच्या नियंत्रणासाठी कापसाची वेचणी झालेल्या क्षेत्रामध्ये कापूस वेचणी आटोपल्यानंतर सर्व प-हाटया उपटून शेताबाहेर न्यावे व कम्पोस्ट खत तयार करण्यासाठी वापर करावा तसेच खोल नांगरट करावी जेणेकरून कडींच्या अवस्था नष्ट होतील.
वांगी	पीक वाढीची अवस्था	वांग्यामध्ये शेंडा व फळ पोखरणाऱ्या अळीच्या नियंत्रणासाठी कडलेली शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत कंवा खोल खड्यात पुरून टाकावेत. शेतामध्ये पवळे चकट सापळे लावावेत. तसेच आळीसाठी एकरी ४० कामगंध सापळे (फनेल टाईप) वापरावेत.
द्राक्ष	फळधारण अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे द्राक्षावरील भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी सल्फर ८० डब्ल्यू पी २५ ग्रॅम कंवा पोटॅ शअम बायकार्बोनेट ५ ग्रॅम प्रति १० लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी.
आंबा	मोहोर अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामा नामुळे आंबा मोहरावरील तुडतुडयांच्या नियंत्रणासाठी लॅमडा सायहेलोथ्रीन ५ **%** ईसी १० मली कंवा बुप्रोफे झन २५ **%** एससी २० मली कंवा इ मडयाक्लोप्रीड १७.८ एसएल ३ मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी.
जनावरांचे व्यवस्थापन		बर्ड फ्लू रोगाची सतर्कता : सर्व कुकुटपालक व सामान्य जनतेला कळ वण्यात येते क, आपल्या भागातील कुकुट पक्षी, वन्य पक्षी, स्तलांतरित पक्षी जसे, कावळे, पोपट, बगळे इ. यांच्यात असाधारण मर्तूक दिसून आल्यास त्वरीत नजीकच्या पशु वैद्यकीय दवाखान्याशी संपर्क साधावा. सदरील माहिती १८००२३३०४१८ या टोल फ्री क्रमांकावरही देण्यात यावी. मर्तूक पक्षी यांना हात लावू नये व त्यांचे शव वच्छेदन करू नये. तसेच पशु वैद्यकीय सल्लागारां शवाय मर्तूक पक्षांची वल्हेवाट लावू नये. जंताच्या व व वध आजाराच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक व लसी जनावरांना पाजावे/टोचून घ्यावे. जनावरांचे गोठे उंच ठिकाणी व हवेशीर असावेत. गोठ्यामध्ये भरपूर उजेड व सूर्यप्रकाश राहील अशी व्यवस्था करावी. जनावरांना व पक्ष्यांना नेहमी पण्यास स्वछ पाणी द्यावे.

*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/काळजी घ्यावी तसेच फवारणी करिता कसान कवच बॉडीसूटचा वापर करावा.

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.
२) मागील हवामान :-
ठिकाण : कृ .म.वि., पुणे.
दि. : २१.०१.२०२५

स्वाक्षरीत
प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा
प्रमुख, कृषि हवामानशास्त्र विभाग, कृ.म.वि., पुणे